

Per damunt de tot, cal conservar la unitat del Front Antifeixista. Tots som germans!

Josep Fontanals Bellin
Comissaria Generalitat.
CIUTAT

IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any III - Núm. 168 Setmanari afiliat a l'Esquerre Republicana de Catalunya Preu 25 cèntims
LLEIDA: dissabte 19 de març de 1938. Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

LA LLIBERTAT, EN PERILL ESPANYA AL LLOC D'HONOR

FINESTRO

L'hora que passa

La força dels països feixistes es no dreix principalment de la passivitat de les democràcies. A cada deixadesa d'aquestes correspon un avenç d'aquells. Es una pugna dramàtica que va adquirint proporcions universals i en la qual ha de decidir-se el destí de tota la Humanitat. Es l'agressió oberta de totes les forces de la reacció confabulades contra les d'avenç social. Assistim al preludi d'una espantosa guerra de principis; millor dit, els espanyols som actors d'ella; podem afirmar amb orgull que quan els pobles es decideixin o es vegin obligats a entrar en batalla, nosaltres serem lluitadors veterans de l'exèrcit de la llibertat. Perquè el que ha de decidir-se en aquesta lluita és res menys que la llibertat del gènere humà, la seva dignitat, el seu dret a la vida. L'error fonamental de les democràcies consisteix a haver concedit bel·ligerència als països totalitaris, els governs dels quals viuen exclusivament de la negació de la democràcia; la manca inexcusable dels països lliures es recolza en haver accedit a estrènyer la mà als representants de règims nascuts de l'assassinat de la Llibertat. Allò lògic i sensat era veure a les nacions feixistes membres podrits del gran cos social, solidari malgrat les fronteres més o menys convencionals; i aïllar-les, posar-les en quarentena creant al seu redós una espècie de cinturó sanitari, un llitzeret en els àmbits del qual el terrible virus d'emanacions mortals per a la dignitat de les societats humanes no amenacés escampar-se a les nacions socialment sanes. Perquè des del primer moment s'evidencià que el feixisme era una malaltia contagiosa, puix que a cada país comptava per endavant amb agents favorables o interessats en el seu desenvolupament.

Lluny d'això, els governs democràtics han preferit jugar amb foc, arriscar una aventura prenyada de perills mortals el sagrat tresor que reben dels seus antecessors: les llibertats públiques conquistades a costa de tanta sang. Els prohoms de les democràcies donen l'estranya sensació de somnàmbuls o d'autòmats sense voluntat i

sense discerniment. No semblen tenir consciència de la seva enorme responsabilitat davant la Història i davant llurs contemporanis. Juguen amb el destí dels pobles amb la mateixa impassibilitat amb què disputen una partida de «golf». Res ni ningú pot arrencar-los una paraula forta, un gest que desentoni amb la ratlla impecable del pantalon, o que pugui comprometre el laboriós equilibri del monocle... Mentre els avions italians i alemanys sembraven de cadàvers el nostre sòl, el drama espanyol s'eixampla i adquireix caràcter d'amenaça universal; a tots els horitzons de la terra es perfila l'ombra que fa preveure una nova guerra d'exfermini d'incalculable abast.

A França, a Anglaterra, a Alemanya, a Bèlgica, a Itàlia, allà on encara la carn i l'esperit dels homes porten marcat, d'una manera inesborrable, el pas de la «darrera guerra», les gents pregunten angunioses si és possible que arribi a tant la bogeria dels homes.

Si sempre foren les guerres producte de pugna entre bastards interessos, el problema es presentava a la pública consideració sota les aparences d'una complexitat tal, que justificava en part la incomprensió de la majoria. Avui, no; avui ningú té dret a ignorar els termes en què es presenta al nostre judici i a la nostra elecció el dilema decisiu: llibertat o esclavatge.

Són dies angoixosos, de neguit, d'insomni, de febre, de fè, de ràbia i d'esperança. Hores d'una palpitant eternitat. El cuc infecte que és el rumor s'arrossega mandrós per damunt la ciutat.

La guerra s'apropat tant que ja sembla que truqui a casa. S'atança, insegura, cap als pobles, ciutats i carreteres. Davant d'això es pregunten detalls, la notícia de darrera hora i de l'últim instant. Un eixam de contradiccions s'escampa per la ciutat i, malgrat tot, aquesta no calla, ans al contrari, inquireix més coses i, segons com és l'últim ventijol que arriba —falguer o desfavorable—el termòmetre puja o descendeix. Per això la ciutat viu en una constant tensió nerviosa.

Els metges de capçalera de la ciutat s'han reunit; han celebrat consulta i han diagnosticat. La ciutat està freda: Cal fer la reaccionar, posar-la en tensió, agitar la, galvanitzar la.

La terapèutica política es creu haver trobat el remei. Consisteix en posar el crit al cel. La ciutat, però, ja ha prèes aquesta medicina, i no li fa massa efecte. Ans al contrari.

Hom diu que, a fora, hi ha un bon metge; un home que coneix els mals col·lectius, de multituds. Avui l'hem consultat i ens ha dit: per guarir aquest mal de la ciutat, només cal una cosa. Es molt senzill. Cal recomanar-li que cada dia, a la nit, es prengui una edició del «part oficial de guerra». Amb serenitat se l'ha d'empassar. Algun dia el trobarà amarg, però després ja s'hi acostumarà i segurament al cap d'uns dies hi trobarà bon gust. Però, sobretot que només en prengui una toma cada 24 hores. I que es deixi estar d'altres remeis. El millor i l'únic és el del Ministeri de Defensa Nacional de la República. Amb aquesta dosi l'hi anirà bé. I pel damunt de tot que no faci cas de les notícies sense fonament de les posicions desplaçades ni dels esgarips.

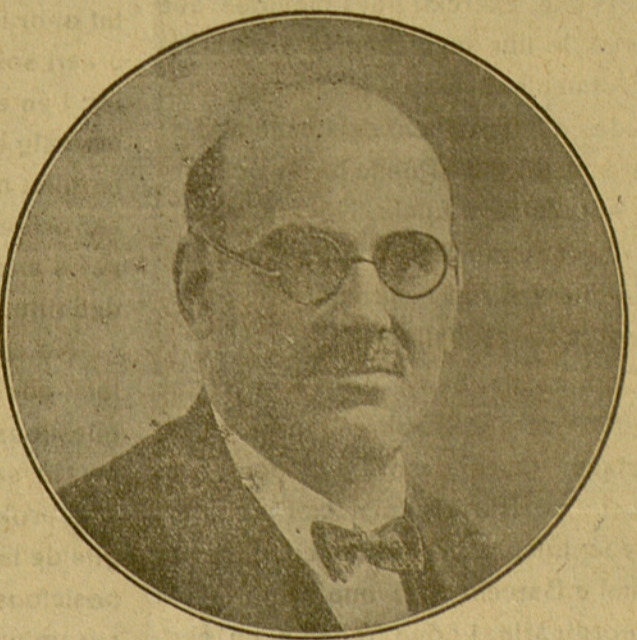
Així ho ha fet algun sector de la nostra ciutat. I hem vist que cada dia, quan anàvem a dormir, la ciutat descansava més tranquil·la i reprenia el son de sempre i la vèiem més refeta i l'endemà tornava a tenir bona moral.

Alfred Perenya i Rexacs

El dia vint del corrent mes s'acompleix el vuitè aniversari de la mort del que fou pensament i acció de tots nosaltres.

Quan en una persona concorren tantes qualitats, totes elles portades a la major plenitud i altura, el temps no pot esborrar-ne la memòria. Al contrari, la distància no fa més que purificar el seu record.

Tots els que políticament ens férem sota el seu guiatge, no podrem oblidar mai, mentre visquem, aquell gran realitzador abrandat de fé en l'ideal, ambiciós de justícia entre els homes, portat per la seva bondat innegotable i pel desig d'una humanitat millor que la que ell visqué.

Si ara fos entre nosaltres! Aqueixa exclamació ens l'hem feta milers de vegades durant els anys darrers. Alfred Perenya hauria estat el gran treballador en moments tan difícils, i el seu clar judici hauria fecundat moltes actuacions i estalviat molts errors.

Però no el tentem! Com la realitat cal admétre-la tal com és, no hi ha més remei que fer-nos càrrec de la seva gloriosa herència espiritual procurant ésser dignes, en la nostra actuació de cada dia, de l'inoblidable Alfred.

Vagi a ell, de nou, l'emocionat record de tots els que el coneguérem i l'estimàrem, com una perenne ofrena de la nostra ànima.

A. P.

No hi ha, davant nostre, més que aquests dos camins, clars, concrets, terminants; el de la dignitat humana, el progrés i la civilització; el que, fent-nos continuadors de l'obra gegantina de mil generacions creadores, ens permetrà contribuir a la definitiva redempció de l'home. O el del feixisme, que és l'abjecció organitzada i uniformada, la castració moral, espiritual i intel·lectual del gènere humà.

Espanya ha escollit ja; els pobles que vulguin salvar-se només tenen un recurs: seguir nos.